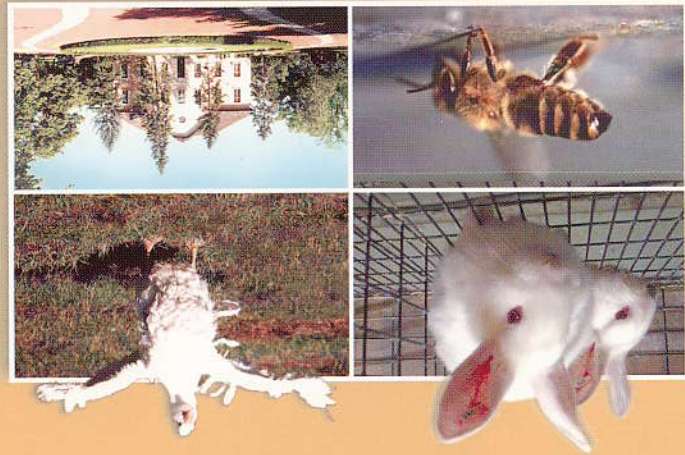

Kisállattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet

Cím: 2101 Gödöllő, Isaszegi út, Pf. 417.
Telefon: 06-28-420-366, Telefax: 06-28-430-184
E-mail: isr@katki.hu Internet: www.katki.hu

INSTITUTE FOR SMALL ANIMAL RESEARCH

Address:
Isaszegi út, Pf. 417., Gödöllő, H-2101, Hungary
Telephone: +36-28-420-366; Telefax: +36-28-430-184
E-mail: isr@katki.hu Internet: www.katki.hu

A KÁTKI RÖVID TÖRTÉNETE

Az 1897-ben alapított KÁTKI Magyarország egyik legrégebb és legpatinásabb kutatóintézete. Jogerőltje az 1897-ben létrehozott Magyar Királyi Baromfitenyésztő Telep és Munkásképző Iskola és az 1899-ben létesített Méhészeti Gazdaság. A mezőgazdasági tárca felügyelete alá tartozó két intézmény 1950-től az Állattenyésztési Kutatóintézet szervezeti egységeként működött. A Kisállattenyésztési Kutatóintézet 1952-ben önálló intézeti státuszt kapott, baromfitenyésztési, nyúl- és prémesállat-tenyésztési, méhtenyésztési és haltenyésztési osztályokkal. 1980-ban az Állatte-

nyésztési és Takarmányozási Kutatóközpont szervezeti részévé vált. A KÁTKI 1992. július 1-jétől önálló költségvetési szervként működik.

A KÁTKI TEVÉKENYSÉGE

A KÁTKI több mint egy évszázada meghatározó szerepet vállal a magyarországi kisállattenyésztéssel kapcsolatos kutatási, nemesítési, oktatási és szaktanácsadási feladatok ellátásában és fejlesztésében. Tudományos osztályai a következő témakörökben folytatnak alap- és alkalmazott kutatásokat, illetve nemesítési munkát:

- baromfi-, nyúl- és méhgenetika, szaporodásbiológia, takarmányozás,
- baromfi-, nyúl- és méhtenyésztés,
- fajtafenntartás, génbanki tevékenység,

A KÁTKI és munkatársai képviselik hazánkat a legfontosabb nemzetközi kisállattenyésztési szakmai szervezetekben (WPSA – baromfi, WRSA – nyúl, ISAG – állatgenetika, FAO és RBI – génmegőrzés, Apimondia – méhészet).

A KÁTKI kutatási tevékenysége mellett részt vesz a közép- és felsőfokú oktatásban, a doktori képzésben és a szaktanácsadásban. Hazai és nemzetközi szakmai, tudományos rendezvényeket szervez. Kutatói kihelyezett egyetemi tanszékek keretében a kisállattenyésztés, takarmányozás, génmegőrzés meghívott előadói, gyakorlati tanfolyamok és fajtabemutatók vezetői.

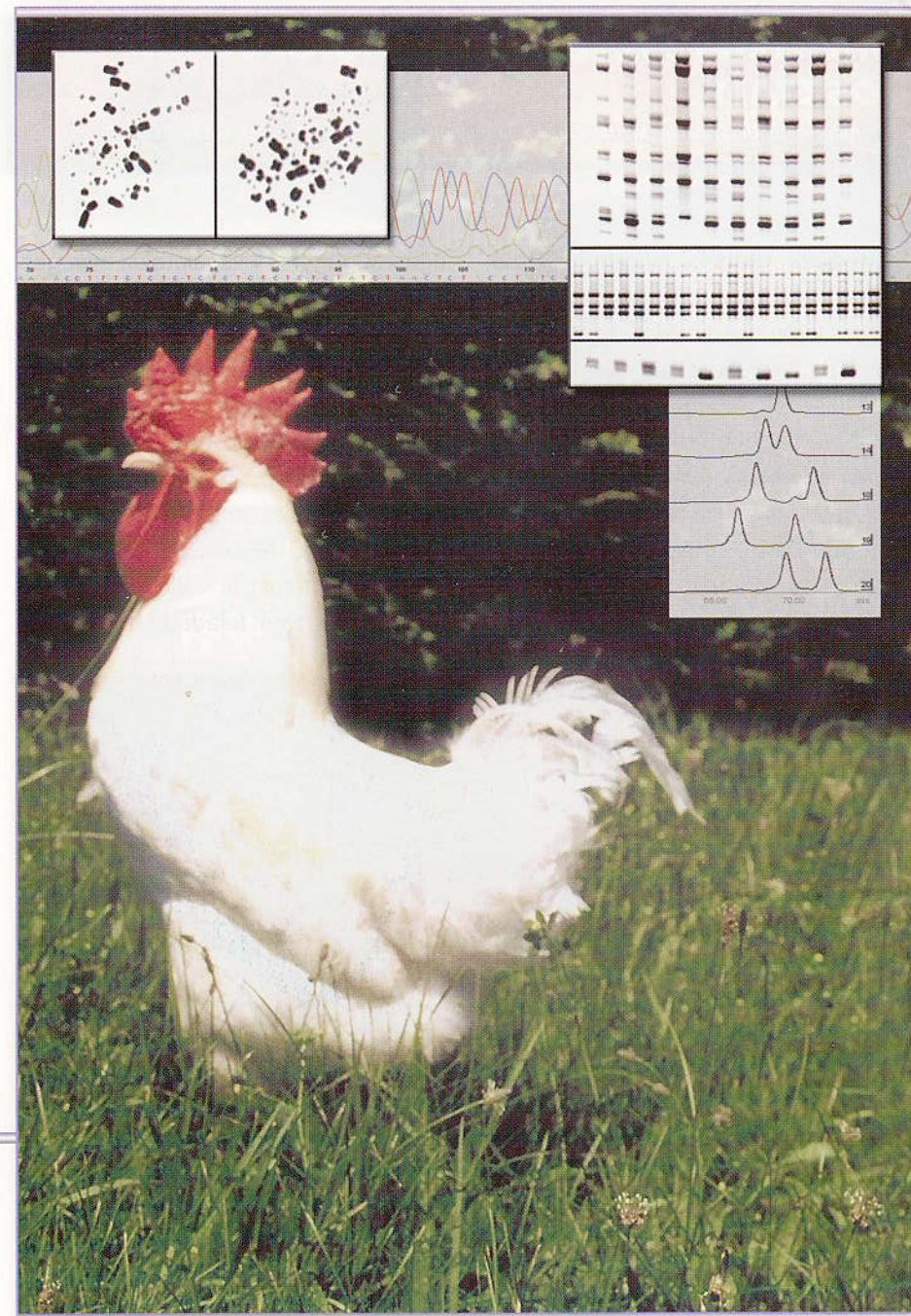
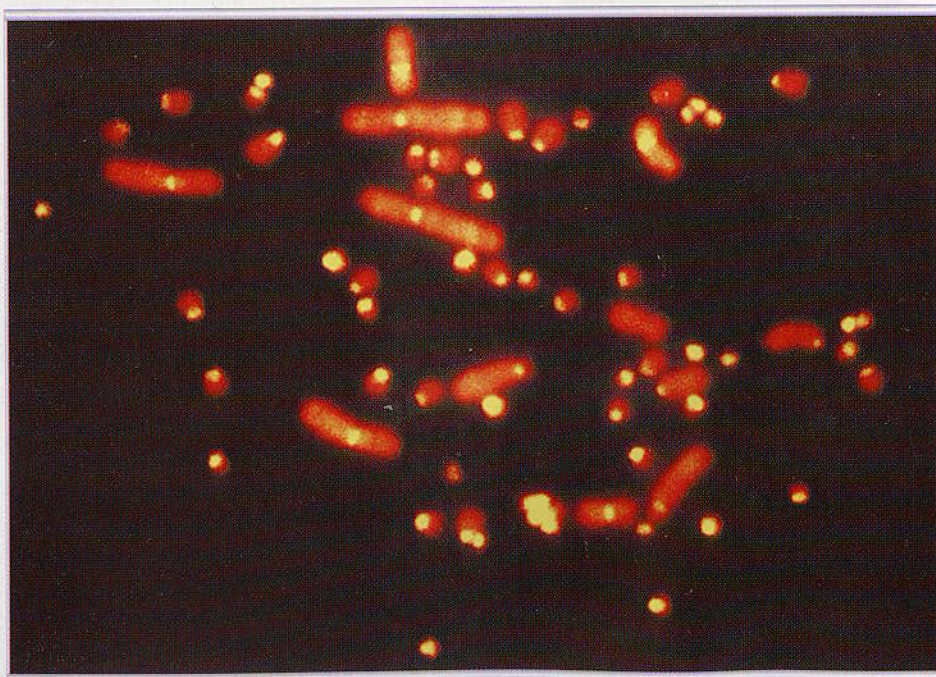

BAROMFITENYÉSZTÉSI ÉS GENETIKAI OSZTÁLY

Osztályvezető: Dr. Hidas András • Telefon: 06-28-511-308 • E-mail: hidas@katki.hu

Az osztály citogenetikai laboratóriuma baromfi- és emlős kromoszóma-vizsgálatokkal, a molekuláris genetikai labor DNS vizsgálatokkal foglalkozik. A citogenetikai módszerekkel a termékenységi problémák kromoszómális hátterét tanulmányozza ill. ismert DNS szekvenciák helyének meghatározását végzi (kromoszómatérképezés). A baromfi, nyúl és méh DNS vizsgálatokkal

a genetikai diverzitást, a génbanki állományok genetikai állapotát, jellegzetességeit és az állományok DNS alapú származásellenőrzési lehetőségeit kutatja. Újabb molekuláris genetikai markerek feltárásával a markereken alapuló szelekcióhoz keres eszközöket.

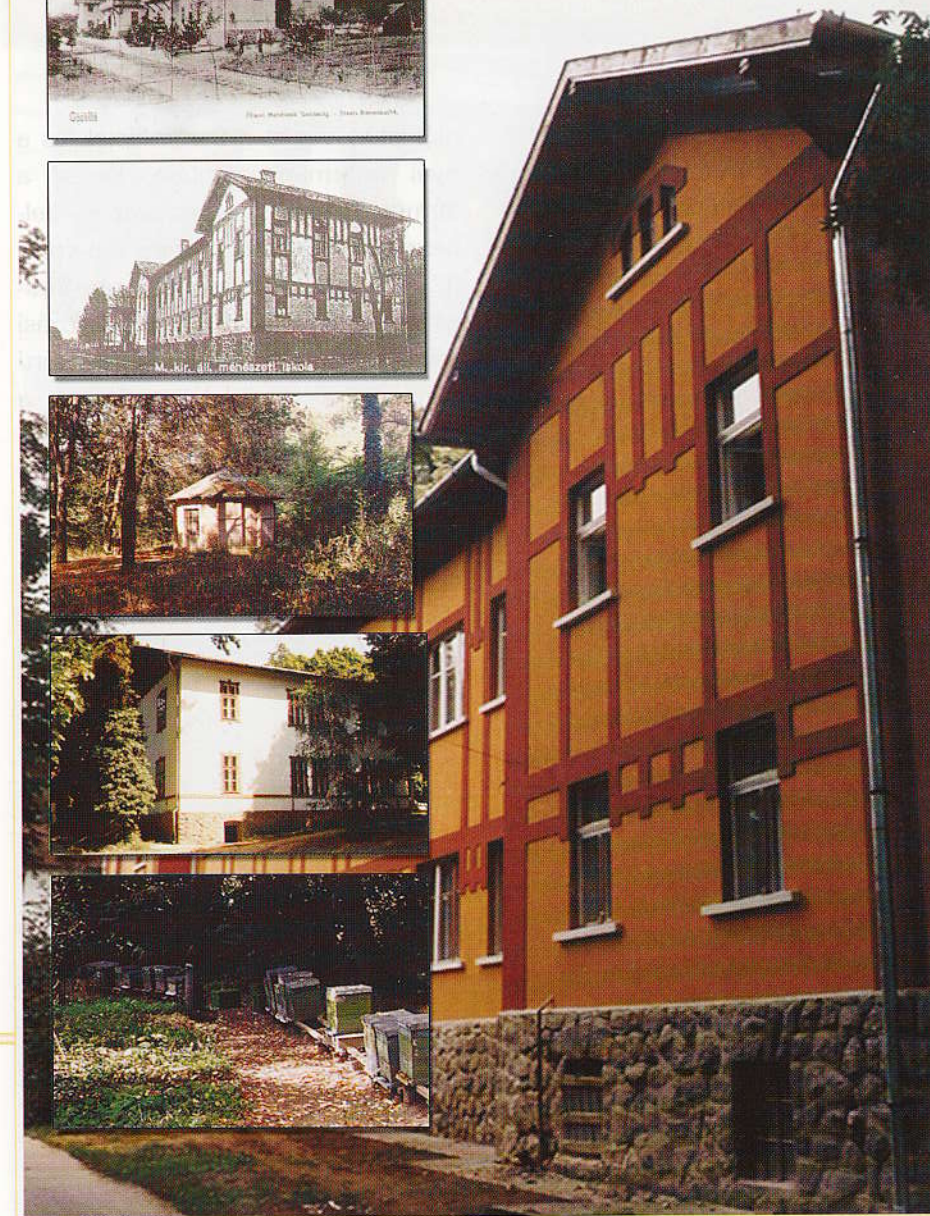

MÉHTENYÉSZTÉSI ÉS MÉHBIOLÓGIAI OSZTÁLY

Osztályvezető: Dr. Szalainé, Mátray Enikő • Telefon: 06-28-511-344 • E-mail: matray@katki.hu

A mézelő méhek teljesítőképes-
ségének fokozása céljából fajtafenntartó, fajta-szelekciós, fajtabélyeg-ellenőrző feladatokat lát el és fejleszti ezek vizsgálati módszereit. Technológiai, méh-betegségek és kártevők elleni védekezési módszereket vizsgál. A mézvizsgáló laboratóriumban a mézek minősítésére adaptál és dolgoz ki módszereket, mikrobiológiai laboratóriumában méh-

egészségügyi vizsgálatokat végez. Tanulmányozza a fontosabb méhlegelő-változásokat, ennek érdekében működteti a méhlegelő megfigyelő hálózatot. Egyedülálló méhészeti gyűjteményt (múzeumot) tart fenn és felügyeli a méhészeti parkot. Kutatásait saját termelő méhészetben folytatja. Méhészeti szaktanácsadást és oktatást is vállal, a tenyésztésben hatósági feladatokat lát el.

TAKARMÁNYOZÁSI OSZTÁLY

Osztályvezető: Kőrösiné Dr. Molnár Andrea • Telefon: 06-28-511-314 • E-mail: amolnar@katki.hu

A Takarmányozási Osztály továbbfejleszti az alternatív takarmányozási rendszereket a különböző baromfifajok és a nyúl takarmányozásában. Fehérje- és energiabeépülési vizsgálatokat végez eltérő takarmányozási, környezeti (magas hőmérséklet) és tartási (zárt- és szabadtartás) tényezők között. Vizsgálja új és kevésbé használt takarmányforrások táplálóértékét, valamint alkalmazásá-

nak lehetőségeit a baromfifajok és a nyúl takarmányozásában. Keresi a természet szerű hozamfokozók felhasználásának lehetőségeit a baromfi- és a nyúltakarmányozásban. Vizsgálja a különböző takarmányozási rendszerek hatását a vágott áru minőségére. Kísérleteket folytat a hőstressz negatív hatásainak csökkentésére.

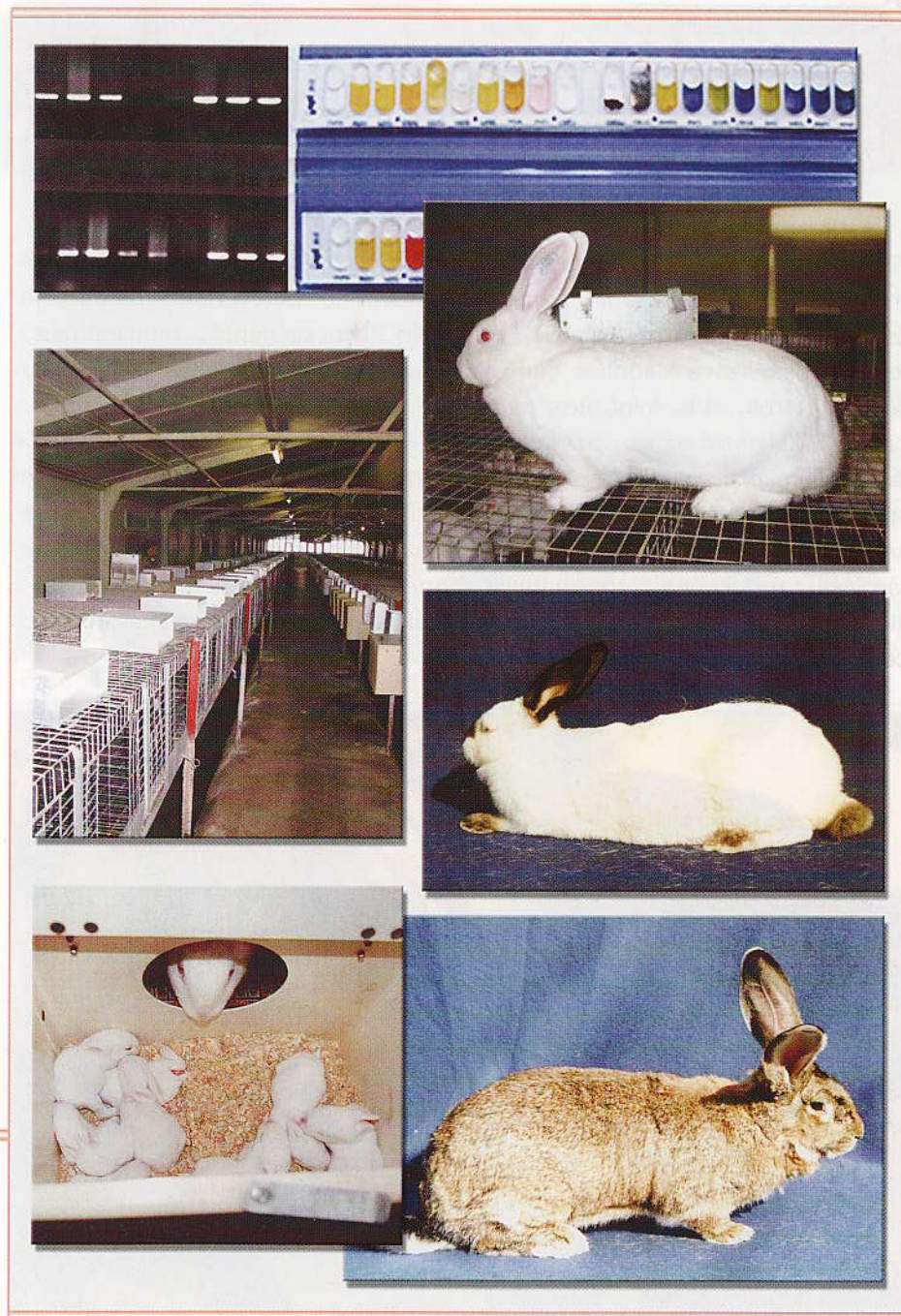

NYÚLTENYÉSZTÉSI ÉS GENETIKAI OSZTÁLY

Osztályvezető: Dr. Eiben Csilla • Telefon: 06-28-511-337 • E-mail: eiben@katki.hu

Különböző nyúlfajták (új-zélandi fehér, kaliforniai) tenyésztését és génmegőrzését végzi. A genetikai, szaporodásbiológiai, tartástechnológiai, takarmányozási és az állategészségügyi kutatások célja az intenzív, az ökológiai és a háztáji tartásmódoknak megfelelő különböző termelési rendszerek kidolgozása. A vizsgálatokkal hozzájárul a hatályos EU ajánlások tudományos igazolásához, bővítéséhez és pontosításához. Kutatja az ondótermelést, a szaporítási ritmust, a felne-

velés módszerét. Vizsgálja a tenyész- és a hízőnyulak termelését befolyásoló környezeti tényezőket (mikroklíma, ketrectípusok, mélyalmos tartás). Foglalkozik az intenzív és az alternatív termelés takarmányozási kérdéseivel (szoptató anyák és korán elválasztott nyulak takarmányozása, természetes takarmánykiegészítők). Kutatásai kiterjednek az állategészségügy (betegségmegelőzés és diagnosztika: pasteurellosis, kokcidiózis) és az állatvédelem kérdéseire.

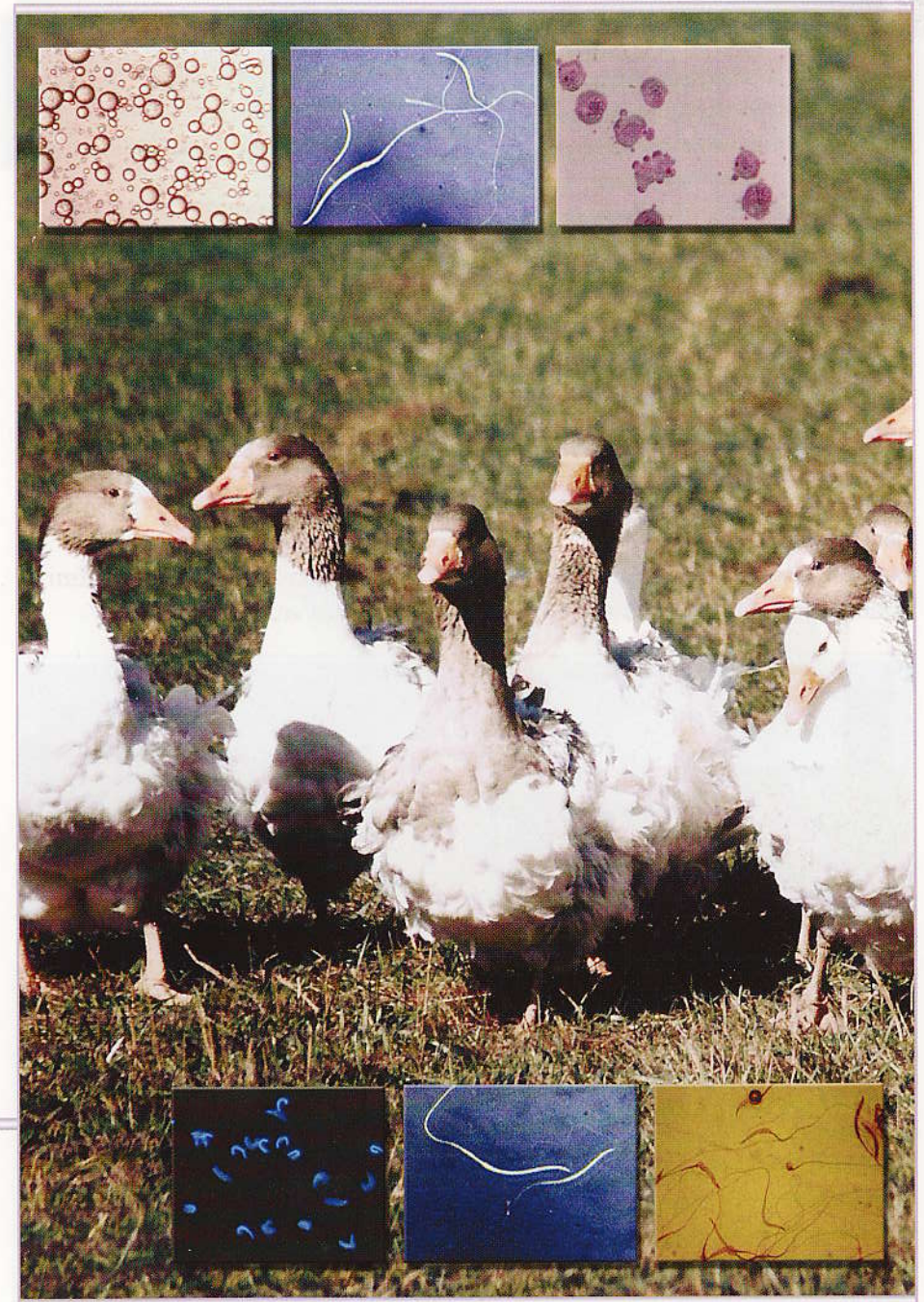
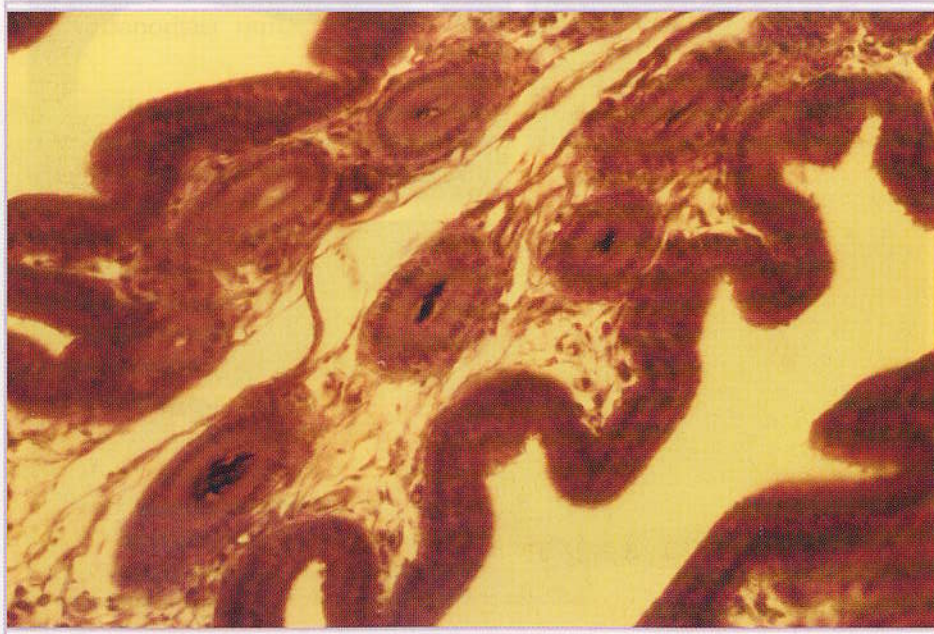

BAROMFI SZAPORODÁSBIOLOGIAI OSZTÁLY

Osztályvezető: Dr. Barna Judit • Telefon: 06-28-511-310 • E-mail: barna@katki.hu

A baromfifélék természetes és mesterséges szaporításának elméleti és gyakorlati feltételeit kutatja. Fejleszti a friss, illetve különféle hőmérsékleten tárolt ondó minősítési technikáit. Tökéletesíti az *in vitro* tartósítási eljárásokat különböző fajok spermiumainak és korai embrionális sejtjeinek biztonságos mélyhűtéses tárolása érdekében spermabank, illetve *ex situ* génbank kialakítása céljából. Foglalkozik az *in vivo* sper-

mium-tárolás kérdéseinek tisztázásával, a petevezető spermiumtároló képességének tanulmányozásával. Az osztály az állategészségügyi témák keretében dolgozik a mikoplazma- és szalmonella-gyérítés lehetőségeinek javításán, valamint alternatív állatgyógyászati megoldásokkal, természetes alapú készítményekkel az antibiotikumok és a kokcidiosztatikumok kiváltásán.

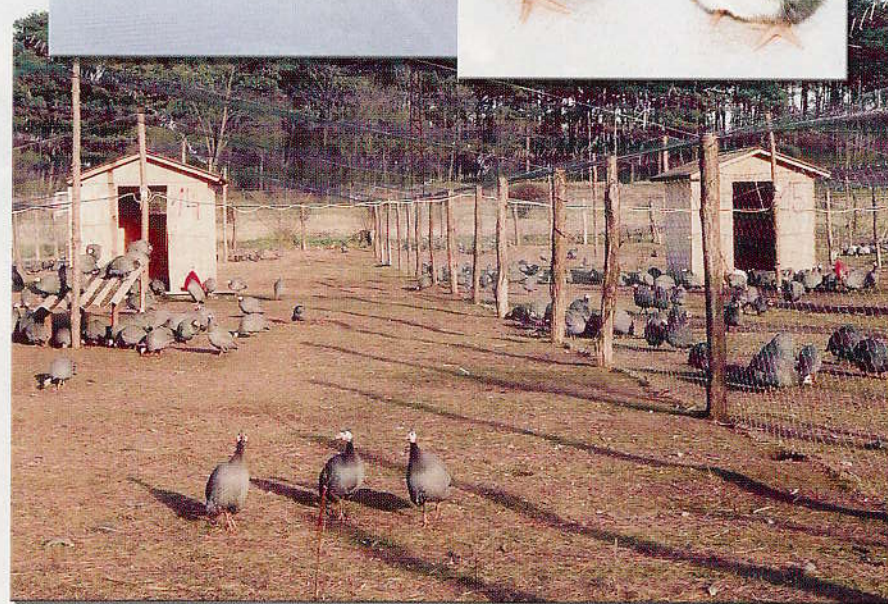

AGRÁRÖKOLÓGIAI ÉS GÉNMEGŐRZÉSI OSZTÁLY

Osztályvezető: Dr. Szalay István • Telefon: 06-28-511-335 • E-mail: szalay@katki.hu

Az osztály kutatási tevékenysége felöleli a baromfi génmegőréssel, az alternatív baromfifajták hasznosításával, továbbá a tágabb értelemben vett ökológiai gazdálkodással és az agrár-környezetvédelemmel kapcsolatos alap- és alkalmazott kutatásokat. Felügyeli és irányítja a különleges genetikai értéket képviselő KÁTKI baromfi génbank és fajtagyűjtemény (számos magyar őshonos és honosult

tyúk-, pulyka-, gyöngytyúk-, kacs- és lúdfajta és fajtaváltozat) fenntartását. Nemesítő tevékenysége keretében új fajták és fajtakereszteзések kialakítását végzi különleges minőségű termékek (hungarikumok) előállítására céljából. Együttműködik az agrár-környezetvédelem állattenyésztési és takarmánynövény-termesztési programjaiban érdekelt hazai és külföldi intézményekkel, szervezetekkel.

KÁTKI BAROMFI GÉNBANK ÉS FAJTAGYŰJTEMÉNY

KÁTKI tenyésztésvezető: Dr. Szalay István • Telefon: 06-28-511-335 • E-mail: szalay@katki.hu
Génbanki tenyésztésvezető: Barta Ildikó • Telefon: 06-28-511-315 • E-mail: ibarta@katki.hu

A KÁTKI kutatási és tenyésztési feladatai mellett 1990-től baromfi-génbanki és fajtafenntartó tevékenységet is végez. Az intézet az elmúlt években a legteljesebb és legértékesebb baromfi génbankot és fajtagyűjteményt hozta létre Magyarországon.

Őshonos és védett baromfifajták

Tyúk
fehér magyar tyúk
sárga magyar tyúk
kendermagos
magyar tyúk
fogolyszínű magyar tyúk
(kialakítás alatt)
fehér erdélyi
kopasznyakú tyúk
fekete erdélyi
kopasznyakú tyúk
kendermagos erdélyi
kopasznyakú tyúk

Pulyka
rézpulyka
bronzpulyka

Gyöngytyúk színváltozatok
kékeszürke,
fehér, ezüst, tarka

Lúd
fodrostollú magyar lúd
fehér, tarka és szürke
színváltozat

Kacsa
fehér magyar kacsa
(bejegyzése folyamatban)
tarka magyar kacsa
(bejegyzése folyamatban)

Baromfi fajtagyűjtemény

Tyúk
különleges genotípusok
szakállas, búbos,
fodrostollú, kopasznyakú
és különböző színváltozatok

Tyúk
gödöllői new hampshire
változatok
fedettnyakú,
kopasznyakú
gödöllői fehér plymouth
változatok
fedettnyakú,
kopasznyakú
rhode változatok
fehér és vörös
színváltozat

Pulyka
ezüst pulyka
fehér pulyka

